

ACCOUNTANTSVERSLAG 2024

ERGON

Aan:

het algemeen bestuur van de
Gemeenschappelijke Regeling
Werkvoorzieningsschap Regio
Eindhoven (Ergon)
T.a.v. I.M. Hems
Postbus 601
5600 AP Eindhoven

Eindhoven, 31 maart 2025

Kenmerk: 1070002/RLW/IBi/250111

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Regio Eindhoven (hierna te noemen 'Ergon'), Stichting Bevordering Werkgelegenheid Sociale Werkvoorziening (hierna te noemen 'Stichting BWSW'), Stichting Werkgelegenheid Gesubsidieerde Arbeid (hierna te noemen 'Stichting WGA') gecontroleerd. Zoals afgesproken in onze opdrachtbevestigingen de dato 19 september 2024, ontvangt u hierbij ons accountantsverslag 2024.

In dit verslag hebben we de belangrijkste bevindingen en conclusies naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole opgenomen. Onze bevindingen en aanbevelingen hebben wij afgestemd met de verantwoordelijke directieleden en de leden van het dagelijks bestuur.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar een aanzienlijke inspanning. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van Ergon bedanken voor de prettige samenwerking tijdens de controle.

Wij vertrouwen er op u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Met vriendelijke groet,

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. drs. D.O. Meeuwissen RA
Partner en extern accountant Ergon

01

Dashboard
accountantscontrole

02

Uitkomsten
jaarrekeningcontrole

03

Resultaat & financiële
positie

04

Belangrijkste
bevindingen

1. Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

STREKKING CONTROLEVERKLARING

- ▶ Wij verstrekken bij de jaarrekening, inclusief rechtmatigheidsverantwoording, een goedkeurende controleverklaring.
- ▶ De gehanteerde materialiteit voor fouten en onzekerheden bedraagt € 1,2 miljoen respectievelijk € 3,6 miljoen.
- ▶ Het jaarverslag, inclusief de opgenomen informatie in de paragraaf bedrijfsvoering, is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële onjuistheden.
- ▶ De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd.
- ▶ Het dagelijks bestuur heeft in de rechtmatigheidsverantwoording een totaal van € 4,4 miljoen aan afwijkingen gerapporteerd.
- ▶ De WNT is nageleefd.

DATA-ANALYSE

- ▶ Wij hebben een data-analyse op de bankbetalingen uitgevoerd. Bijzonderheden hieruit zijn opgevolgd, waarna geen bevindingen resteren.
- ▶ Wij hebben een data-analyse op de geautoriseerde inkoopfacturen uitgevoerd. Voor 400 factuurregels is gebleken dat de autorisatie niet conform mandaatregeling plaats heeft gevonden. Uit nadere analyse hebben wij hierover geen bevindingen te rapporteren. We adviseren u deze analyse in de toekomst zelf uit te voeren.
- ▶ Op basis van de uitgevoerde data-analyses bevestigen wij onze initiële inschatting van een normaal (laag) risico op de inkoop- en betaalorganisatie en is geen aanleiding om een frauderisico te veronderstellen.

BELANGRIJKE BEVINDINGEN

- ▶ Ultimo 2024 bedraagt de boekwaarde van de wasserij € 10 miljoen. Door aanloopverliezen en opstartproblemen is de exploitatie over 2024 tegenvallend. Vooralsnog bent u van mening dat er geen sprake is van een duurzame waardevermindering. Wij kunnen ons hierin vinden en adviseren u naast de voorgenomen acties, het position paper regelmatig te actualiseren.
- ▶ In 2024 zijn mutaties aan de bestemmingsreserves verantwoord voor € 362.000 waaraan geen bestuursbesluiten ten grondslag liggen.
- ▶ Voor één van de deelnemende gemeentes zijn werkzaamheden in 2024 uitgevoerd zonder voorafgaande toestemming. De omvang van de werkzaamheden (€ 309.000) heeft u aangemerkt als vooruit gefactureerde omzet en derhalve niet verantwoord in 2024.

AANDACHTSPUNTEN 2025

- ▶ Vanaf boekjaar 2025 wordt de wettelijke controlegrens voor de accountant naar verwachting verhoogd van 1% naar 2%. Fouten en onzekerheden moeten bij elkaar opgeteld (gaan) worden.
- ▶ Het risico op een naheffing wegens schijnzelfstandigheid van zzp'ers neemt toe door het aanscherpen van de handhaving op de wet DBA door het kabinet.
- ▶ De NIS-2 maatregelen worden niet volledig gedekt door de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Ergon dient een gap-analyse uit te voeren.
- ▶ U bent voornemens om in 2025 een onderhoudsvoorziening te vormen voor de wasserij. Wij willen u ter overweging geven om in plaats daarvan een bestemmingsreserve voor groot onderhoud in te stellen.

RESULTAAT 2024

(x €1.000)	2024	BEGROTING NA WIJZIGINGEN
Saldo van baten en lasten	-1.607	-1.230
Mutatie reserves	1.617	1.230
RESULTAAT	10	0

- ▶ Het gerealiseerde saldo van baten en lasten 2024 ligt in lijn met de begroting na wijziging. Wij merken op dat het negatieve resultaat voornamelijk het gevolg is van de stijgende salariskosten. De afwijking bedraagt ongeveer 1,6% van de begrote lasten.

UW FINANCIËLE POSITIE

- ▶ De financiële positie van Ergon is volgens het gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK 2020) aan te merken als neutraal tot minst risicovol.
- ▶ Het weerstandsvermogen is volgens het GTK aan te merken als ruim onvoldoende. Wij hebben begrepen dat u hier een extern onderzoek naar heeft laten uitvoeren en adviseren u hierop waar nodig actie te ondernemen.
- ▶ De meerjarenbegroting over de aankomende vijf jaar is sluitend. Wel heeft de verwachte terugloop in WSW-middelen een significante invloed op de financiering van Ergon. Wij adviseren het algemeen bestuur de dialoog met het dagelijks bestuur te voeren of de maatregelen om de verwachte terugval in rijksbijdrage op te vangen toereikend zijn.

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

2.1 Onze opdracht en controle

2.2 Strekking controleverklaring

2.3 Proces jaarrekeningcontrole

2.4 Aandachtspunten 2025

2.1 Onze opdracht en controle

1/2

Doel en object van de controle

Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van Ergon, Stichting BWSW en Stichting WGA in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld in overeenstemming met het BBV respectievelijk Richtlijn 640 organisaties zonder winststreven.

Opdracht

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging van 19 september 2024. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag/bestuursverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.

Strekking van de controleverklaring

Aangezien de jaarrekeningen 2024 van Ergon, Stichting BWSW en Stichting WGA aan de daaraan te stellen eisen voldoet, hebben wij hierbij een goedkeurende controleverklaring, gedateerd op 31 maart 2025, afgegeven. Alle bevindingen voortvloeiend uit onze controle zijn afdoende behandeld en onze controle is dan ook afgerond.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door de algemeen bestuur vastgestelde toleranties gehanteerd.

Het algemeen bestuur heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening van Ergon, Stichting BWSW en Stichting WGA als geheel bepaald op respectievelijk € 1.180.000, € 517.000 en € 359.000. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen respectievelijk boven de € 59.000, € 25.850 en € 17.950 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid van de informatie in de WNT-verantwoording van de jaarrekening. Voor de WNT geldt een specifiek voorgeschreven rapporteringstolerantie die lager is dan uw rapporteringstolerantie. Deze bedraagt voor Ergon € 10.000. Voor de jaarrekeningen van Stichting BWSW en voor Stichting WGA is de materialiteit bepaald op € 5.000. Wij passen deze voorgeschreven WNT-tolerantie eveneens op correcte wijze toe.

Grondslagen financiële verslaggeving

De jaarstukken 2024 van Ergon bestaan uit:

- ▶ het jaarverslag 2024 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen);
- ▶ de jaarrekening 2024 (rechtmatigheidsverantwoording, balans met toelichtingen, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting).

De jaarstukken 2024 van Stichting BWSW en Stichting WGA bestaan uit:

- ▶ het bestuursverslag 2024;
- ▶ de jaarrekening 2024 (balans met toelichtingen, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting).

2.1 Onze opdracht en controle

2/2

In het onderdeel ‘programmaverantwoording’ van het jaarverslag is informatie opgenomen over ‘wat hebben we gedaan’, ‘wat hebben we bereikt’ en ‘wat heeft het gekost?’ De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering, etc.) het jaarverslag. Het jaarverslag/bestuursverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw organisatie zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2024. In 2024 zijn er geen wijzigingen geweest in toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van uw organisatie. Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van uw organisatie en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het dagelijks bestuur dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het dagelijks bestuur en het management toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Controleaanpak

Onze controleaanpak is gebaseerd op een systeemgerichte en risicogerichte benadering, waarbij gesteund wordt op de opzet, het bestaan en de werking van de aanwezige administratieve organisatie en de daarin opgenomen beheersingssystemen. Deze aanpak gaat uit van een risicoanalyse op transactiestromen, zoals verkoopactiviteiten en personeelszaken. In de risicoanalyse hebben wij beoordeeld in hoeverre de onderkende risico’s van invloed kunnen zijn op de jaarrekening.

Wij hebben voor de volgende risico’s in onze controle verhoogde aandacht gehad:

- ▶ Management Override of Controls;
- ▶ Juistheid en volledigheid van de opbrengstenverantwoording groen.

Het risico “management override of controls” betreft een verondersteld risico in de controlestandaarden, waarbij het management interne controles doorbreekt door voorafgaand aan maandrapportages of bij het opstellen van de jaarstukken correcties door te voeren om de cijfers te beïnvloeden. Wij zien dit risico met name in de gelegenheid tot het maken van ongebruikelijke memoriaalboekingen.

Onafhankelijkheid

Op basis van Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de ‘Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten’ (ViO), is vereist dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden. Onze overige dienstverlening heeft betrekking op coaching inzake de rechtmatigheidsverantwoording.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij ook relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar onze managementletter 2024. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld.

2.2 Strekking controleverklaring

1/3

Controleverklaring 2024

Wij hebben bij de jaarrekening 2024 van Ergon een goedkeurende controleverklaring afgegeven. Dit betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2024 als van de activa en passiva per 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording geeft een getrouw beeld en de met het algemeen bestuur gemaakte afspraken hierover zijn nageleefd.

Wij hebben enkele controleverschillen geconstateerd van beperkte omvang die door de gemeenschappelijke regeling zijn gecorrigeerd. Daarnaast hebben wij onderstaande verschillen geconstateerd welke niet zijn verwerkt in de jaarrekening. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 59.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

ONGECORRIGEERDE CONTROLEVERSCHILLEN 2024 (x € 1.000)					
#	Omschrijving	Post/toelichting	Fouten (in €)	Onzekerheden (in €)	Verwijzing
1	Onttrekkingen bestemmingsreserves buiten scope instellingsbesluiten	Bestemmingsreserves	-/- 362	-	P. 21
2	Te hoog verantwoorde vooruit gefactureerde opbrengsten	Onderhanden werk	309	-	P. 21
3	Te hoog verantwoorde WTL / LIV*	Overige vorderingen	-/- 137	-	P. 21
4	Presentatie van het kortlopend deel van de vaste schuld onder de vlottende schulden in plaats van de vaste schulden (€ 325.000)	Vaste schulden / Vlottende schulden	-	-	-
TOTAAL			-/- 190	-	
Materialiteit (1% voor fouten, 3% voor onzekerheden)			1.180	3.540	
Uitvoeringsmaterialiteit (75% van de materialiteit)			885	2.655	
Rapporteringstolerantie			59		

Wij hebben, voor zover mogelijk, het dagelijks bestuur verzocht om deze controleverschillen te corrigeren. Het dagelijks bestuur heeft gemotiveerd aangegeven waarom zij deze verschillen niet heeft verwerkt en dat zij van oordeel is dat deze posten zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel. Deze verschillen en de analyse van de impact zijn bevestigd in de bevestiging van het dagelijks bestuur bij de jaarrekening. Wij concluderen dat de resterende niet-verwerkte controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en hebben een goedkeurende controleverklaring verstrekt met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening 2024.

*) Dit betreft eveneens een ongecorrigeerd controleverschil in de jaarrekening 2024 van Stichting WGA.

2.2 Strekking controleverklaring

2/3

Vermogen om risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen

Op basis van artikel 12 van de Gemeentewet kunnen lokale overheden bij langdurige financiële tekorten een beroep doen op een extra uitkering uit het gemeentefonds. Omdat de omvang van het gemeentefonds hierdoor niet wijzigt betalen andere gemeenten daar dus aan mee. Om die reden moeten lokale overheden aan allerlei voorwaarden voldoen om deze aanvullende uitkering te kunnen ontvangen. Maar in principe kunnen lokale overheden hierdoor niet failliet gaan. Het gevolg hiervan is dat crediteuren en andere stakeholders nooit benadeeld kunnen worden door een faillissement. Desalniettemin is de financiële positie vanuit het perspectief van het algemeen bestuur van belang en moet het dagelijks bestuur inzicht geven in hoeverre de gemeenschappelijk regeling in staat is om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder.

Met de invoering van de aangepaste Nederlandse Standaard 700 dienen accountants voor lokale overheden in hun controleverklaringen bij jaarrekeningen naast fraude te rapporteren over de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie. Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het dagelijks bestuur over de gehanteerde uitgangspunten om de normale bedrijfsvoering voort te kunnen zetten.

Voor een nadere uiteenzetting van onze controleaanpak ten aanzien van de veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie verwijzen wij naar onze controleverklaring 2024.

2.2 Strekking controleverklaring

3/3

Fraude en non-compliance

Bij de planning van de jaarrekeningcontrole houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie of een risico omtrent het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties met verschillende personen binnen Ergon. Daarnaast nemen wij kennis van de door u opgenomen toelichtingen in de jaarstukken. Het voorkomen en mitigeren van frauderisico's is primair de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur van Ergon. Daarom hebben wij op diverse momenten met u over dit onderwerp van gedachten gewisseld middels de door u opgestelde frauderisicoanalyse en de ingevulde compliance vragenlijst. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen indicaties voor materiële fraude opgeleverd.

Wij hebben vastgesteld dat in 2024 goede stappen zijn gezet op het gebied van fraude- en corruptierisicobeheersing. Evenwel is het van belang om dit onderwerp regelmatig onder de aandacht te brengen en te houden, met als doel de gehele organisatie bewust te laten zijn van fraude- en corruptierisico's. Naast directe schade kan immers ook belangrijke reputatieschade optreden.

Hierbij hebben wij specifiek aandacht besteed aan de veronderstelling dat er bij de opbrengstverantwoording frauderisico's bestaan. Tijdens de controle van boekjaar 2024 hebben wij specifiek aandacht besteed aan de volgende frauderisico's:

- ▶ Ongebruikelijke memoriaalboekingen in de laatste maand van het boekjaar dan wel bij het opstellen van de jaarstukken;
- ▶ Onjuiste/Onvolledige verantwoording van de opbrengsten inzake de business unit groen.

Bevinding privétransacties kas Ergon

Gedurende de controle van boekjaar 2024 is gebleken dat er privétransacties door een functionaris zijn uitgevoerd via de kas en bank van Ergon. Naar aanleiding hiervan hebben wij in lijn met onze interne richtlijnen een melding gemaakt bij de afdeling Quality Risk Management (QRM) van BDO. Tevens hebben wij deze bevinding direct gerapporteerd aan de algemeen directeur.

Wij hebben aanvullende werkzaamheden uitgevoerd op de kasstorting en -onttrekkingen en bankbetalingen en -ontvangsten uitgevoerd door de betreffende functionaris. Hierbij hebben wij geconstateerd dat er sprake is geweest van een tweetal privétransacties, één in 2023 en één in 2024. Deze transacties zijn correct geregistreerd en gedocumenteerd binnen de administratie van Ergon. Deze transacties zijn in strijd met interne procedures en Ergon is in beperkte mate benadeeld (transactiekosten). We hebben geen verdere indicaties verkregen van een doorbreking van de administratieve organisatie en interne controle.

We adviseren u de interne procedures aan te scherpen en hierin duidelijk vast te leggen dat het niet is toegestaan om privétransacties uit te voeren via Ergon.

Onze werkzaamheden hebben verder niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor materiële fraude(risico's) of vermoedens van materiële fraude(risico's).

2.3 Proces jaarrekeningcontrole

Proces jaarrekeningcontrole

Vorig jaar hebben wij gerapporteerd over het complexe proces van de jaarrekeningcontrole en een aantal punten besproken ter verbetering van het proces. Onderstaand hebben we deze punten opnieuw geëvalueerd:

- ▶ Graag starten wij onze controle met een volledige jaarrekening. Bij de start van de controle hebben we de concept jaarrekening van Ergon ontvangen. De jaarrekeningen van Stichting BWSW en Stichting WGA hebben we een week later ontvangen. Omdat de meest complexe jaarrekening die van Ergon is, en we daar het meeste tijd aan besteden, is dit een verbetering ten opzichte van vorig jaar waar we nog geen jaarrekening hadden bij de start van de controle.
- ▶ Over het algemeen hebben we op de vragen die we in de organisatie hebben uitgezet snel en kwalitatief goede antwoorden gekregen. Wel merken we op dat aanlevering van onderliggende stukken voor de controle van de personeelskosten in enkele gevallen veel tijd in beslag nam. Dit heeft tot vertraging van inhoudelijke controles en reviews geleid.
- ▶ De controle van de jaarstukken omvat eveneens de controle van de rechtmatigheidsverantwoording. Hiervoor is het van belang dat de interne werkzaamheden ten behoeve van de oordeelsvorming van de rechtmatigheidsverantwoording uitgevoerd moeten zijn. We hebben de verantwoording en de onderliggende documentatie tijdig ontvangen. Dit is een verbetering ten opzichte van vorig ontvingen.
- ▶ Om ten opzichte van vorig jaar efficiëntie te behalen en de samenwerking verder te verbeteren hebben we dit jaar gebruikt gemaakt van “PBC-support”. Dit betekent dat we in de aanloop naar de jaarrekeningcontrole samen met een scrummaster van BDO wekelijkse overleggen met u hebben gehad over de status van de voor de jaarrekeningcontrole op te leveren documentatie. Dit is ons positief bevallen en heeft naar onze mening tot efficiëntie in de controle geleid. We willen Ergon aanmoedigen om van deze werkwijze gebruik te blijven maken.

2.4 Aandachtspunten 2025

Inleiding

Naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole hebben wij bevindingen en aanbevelingen over het afgelopen boekjaar weergegeven. Daarnaast willen wij de volgende van aandachtspunten voor het komende jaar benoemen.

Aanpassing materialiteit naar 2% voor 2025

Vanaf boekjaar 2025 wordt naar alle waarschijnlijkheid de wettelijke controlegrens voor de accountant verhoogd van 1% naar 2%. Deze wijziging betreft tevens de samenvoeging van de controlegrens van 1% voor fouten en 3% procent voor onzekerheden tot een norm van 2%. Doordat fouten en onzekerheden bij elkaar opgeteld moeten gaan worden kan dit landelijk gaan leiden tot een toename van het aantal niet-goedkeurende controleverklaringen bij decentrale overheden. Met name organisaties met omvangrijke onzekerheden. De verantwoordingsgrens in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording zal eveneens aangepast worden naar 2%. Wij adviseren Ergon hierover tijdig het gesprek met het algemeen bestuur aan te gaan en waar nodig actie te ondernemen.

Kwalificatie van arbeidsrelaties (Wet DBA)

Het aantal zelfstandigen zonder personeel (zzp) is de afgelopen jaren flink gestegen. Een deel van deze groep kwalificeert als schijnzelfstandige. Dit betekent dat op basis van wet- en regelgeving eigenlijk sprake is van een arbeidsovereenkomst. Het kabinet vindt deze situatie onwenselijk, omdat de beschermende werking van het arbeidsrecht wordt ontlopen en het sociale stelsel onder druk komt te staan. Daarom zet het kabinet de komende jaren in op het aanscherpen van regels en handhaving.

Vanaf 1 januari 2025 is het handhavingsmoratorium vervallen en gaat de Belastingdienst weer handhaven met naheffingsrisico's als gevolg. Daarnaast werkt het kabinet aan nieuwe wetgeving voor de beoordeling van arbeidsrelaties. Dit zal meer nadruk leggen op de vraag of het werk en de werkende organisatorisch zijn ingebed in de organisatie van de werkverschaffer.

Daarmee wordt bedoeld of het werk een kernactiviteit van de organisatie vormt en zij aan zij met werknemers wordt verricht. In dat geval zal eerder sprake zijn van een arbeidsovereenkomst. De nieuwe wetgeving zal naar verwachting niet eerder ingaan dan 2026.

Organisaties die werken met zelfstandigen die eigenlijk werknemer zijn lopen financiële risico's. Vanaf 1 januari 2025 is er sprake van een naheffingsrisico vanuit de Belastingdienst. Ook kunnen zelfstandigen die eigenlijk werknemer zijn vorderingen instellen op grond van arbeidsrechtelijke verplichtingen en kunnen verplichte pensioenregelingen leiden tot pensioenvorderingen. Het is voor organisaties die zelfstandigen inhuren van belang om de huidige inhuur van zelfstandigen en het inhuurproces onder de loep te nemen. Ergon huurt voor een materieel bedrag aan zelfstandigen in. Graag benadrukken wij het belang van implementatie van maatregelen om risico's in het kader van de Wet DBA te beperken. Wij hebben vernomen dat Ergon de risico's in beeld heeft. Wij dringen aan om prioriteit te geven aan de opvolging hiervan.

2.4 Aandachtspunten 2025

Groot onderhoud wasserij

Ergon heeft in 2023 geïnvesteerd in een wasserij. Om de toekomstige onderhoudslasten te egaliseren, kan een onderhoudsvoorziening worden ingesteld door het algemeen bestuur. Wij hebben in de besluiten van het dagelijks bestuur gezien dat op 21 november 2024 is besloten om de voorziening groot onderhoud door te geleiden aan het algemeen bestuur.

Aan de vorming van een onderhoudsvoorziening zijn vanuit het BBV diverse (complexe) spelregels gebonden. Denk hierbij aan:

- ▶ De voorziening dient door de organisatie getoetst te worden aan de definities en (alle) vereisten zoals gesteld in het BBV. Voldoen de opgenomen componenten in de voorziening aan de door het BBV gestelde voorwaarden voor groot onderhoud?
- ▶ Het instellen van een onderhoudsvoorziening is van toepassing op alle te onderhouden materiële vaste activa, waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen de verschillende categorieën kapitaalgoederen.
- ▶ De voorziening dient gedegen onderbouwd te worden met recente onderhoudsplannen, welke periodiek herzien dienen te worden. De onderhoudsplannen dienen per component te zijn opgebouwd. Belangrijk hierbij is dat de componenten ook daadwerkelijk tot uitvoering worden gebracht en hiervoor in de voorziening voldoende saldo aanwezig is, zodat de specificatie van de voorziening aansluit op de daadwerkelijke kosten/uitvoering.
- ▶ De afgelopen jaren is de prijs van vele goederen significant gestegen. Het is van belang om het prijspeil jaarlijks te indexeren en na te gaan of dit een passende indexatie is in het huidige economisch klimaat.

Wij willen u daarom ter overweging geven om uw voornemen om een onderhoudsvoorziening te vormen te heroverwegen. Een mogelijk alternatief is de vorming van een bestemmingsreserve. Daarmee kunt u de onderhoudsvoorziening simuleren en jaarlijks toevoegingen en onttrekkingen doen volgens uw onderhoudsplan, maar voorkomt u de jaarlijkse monitoring op bovengenoemde spelregels.

NIS2 - digitale weerbaarheid verankerd in wet- en regelgeving vanuit de EU

Om de digitale weerbaarheid van organisaties te verhogen is de NIS2 (Network and Information Security 2) richtlijn vanuit de EU vastgesteld. In Nederland ook wel bekend als NIB2 (Netwerk- en informatiebeveiligingsrichtlijn) en/of de Wbni (Wet Beveiliging Netwerk- en Informatiesystemen). Lokale overheden zijn door de NIS2 aangewezen als organisaties die van vitaal belang zijn voor de samenleving. Ergon is dus verplicht om de NIS2-maatregelen te implementeren. In het derde kwartaal 2025 is NIS2 naar Nederlandse wetgeving vertaald onder de noemer 'Cyberbeveiligingswet'. Belangrijk is dat NIS2 aanvullende eisen stelt, die niet volledig door de huidige Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) worden afgedekt, wat betekent dat in de komende periode additionele maatregelen moeten worden getroffen ten einde aan NIS2 te voldoen.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geconstateerd dat Ergon nog een gap-analyse tussen BIO en NIS2 uit dient te voeren.

3. Resultaat & financiële positie

3.1 Resultaat

3.2 Weerstandvermogen en ratio's

3.3 Ons beeld van uw financiële positie

3.1 Resultaat per programma

Realisatie vs. gewijzigde begroting

Het resultaat van Ergon over het jaar 2024 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 10.000 positief. In onderstaand overzicht is het resultaat in het kort weergegeven:

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (x 1.000)			
Programma	Realisatie (in €)	Begroting na wijziging (in €)	Verschil (in €)
Bedrijfsopbrengsten	47.947	46.995	1.024
Bedrijfskosten	-105.762	-103.699	-1.773
Financiële baten en lasten	-148	-300	152
Bijdrage doelgroep	56.356	55.774	582
Gerealiseerd resultaat	-1.607	-1.230	-15
Mutaties bestemmingsreserves	1.617	1.230	25
Gerealiseerd resultaat voor bestemming	10	-	10

Het resultaat 2024 wijkt ongeveer 1,6% af van de totale begrote lasten (na wijziging). Op basis van onze ervaringsnorm bij decentrale overheden is een afwijking van 2-3% inherent aan een complex begrotingsproces.

De belangrijkste afwijkingen in de realisatie in vergelijking met de begroting na wijzigingen zien we terug in de stijging van de bedrijfsopbrengsten door een toename in de omzet van het werkbedrijf en de stijging in de bedrijfskosten door een toename van de salariskosten niet gesubsidieerde arbeid.

3.2 Weerstandsvermogen en ratio's

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gemaakt van de financiële positie van Ergon. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling van) uw financiële positie.

Weerstandsvermogen van Ergon is ruim onvoldoende

In de paragraaf weerstandsvermogen heeft u een overzicht opgenomen van de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bedraagt volgens deze paragraaf € 8,9 miljoen. Ergon heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan risico's waaraan de organisatie is blootgesteld bepaald op € 27,6 miljoen. Hierbij heeft Ergon onderkend dat niet alle risico's zich tegelijk en in dezelfde mate zullen voordoen.

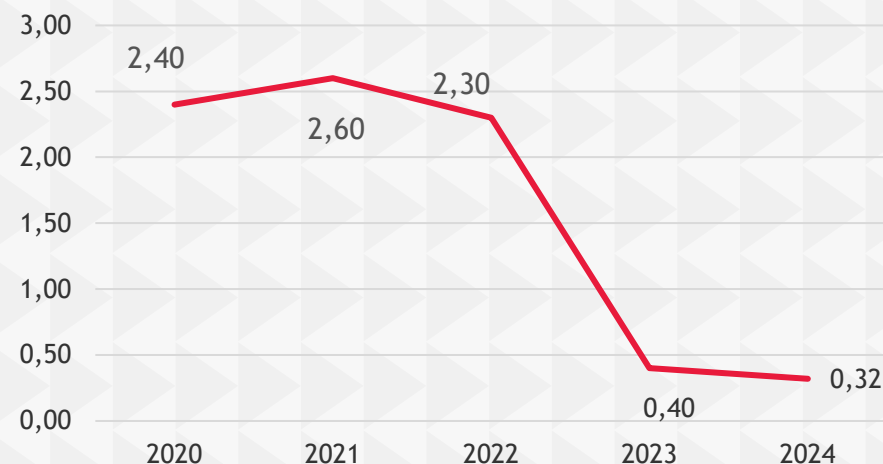
Het weerstandsvermogen van Ergon is volgens het GTK 2020 ruim onvoldoende te noemen. Wij hebben begrepen dat u een extern onderzoek heeft laten uitvoeren, welke in 2025 afgerond zal worden. We adviseren u hierop actie te ondernemen.

Solvabiliteit

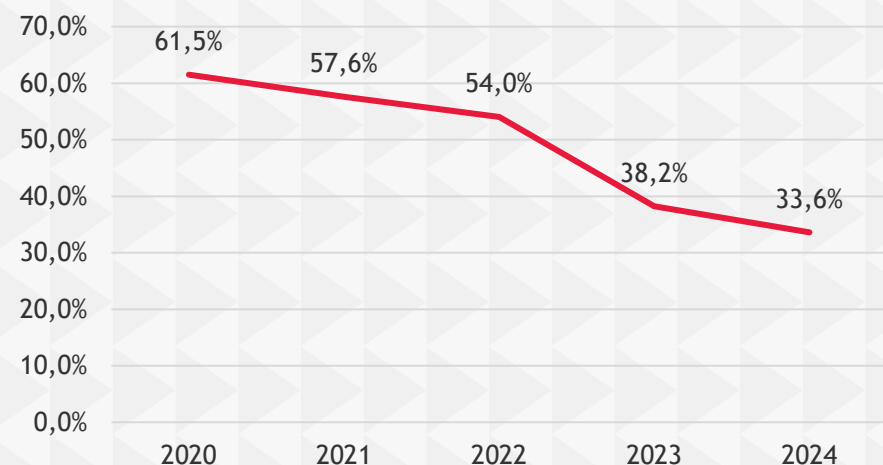
De solvabiliteit bedraagt ultimo 2024 33.6%. Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter Ergon in staat is om haar verplichtingen op lange termijn te voldoen.

De solvabiliteit van Ergon is volgens het gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK 2020) neutraal.

RATIO WEERSTANDSVERMOGEN

SOLVABILITEITSRATIO

3.2 Weerstandvermogen en ratio's

Netto schuldquote

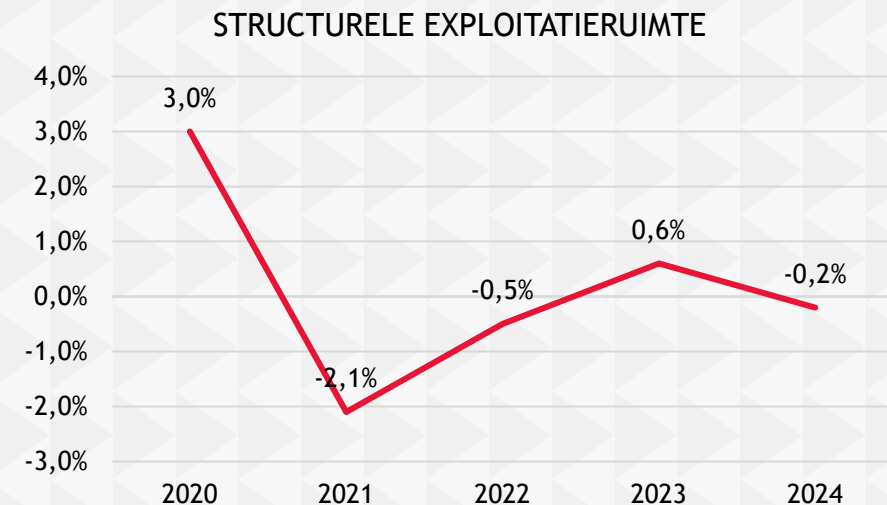
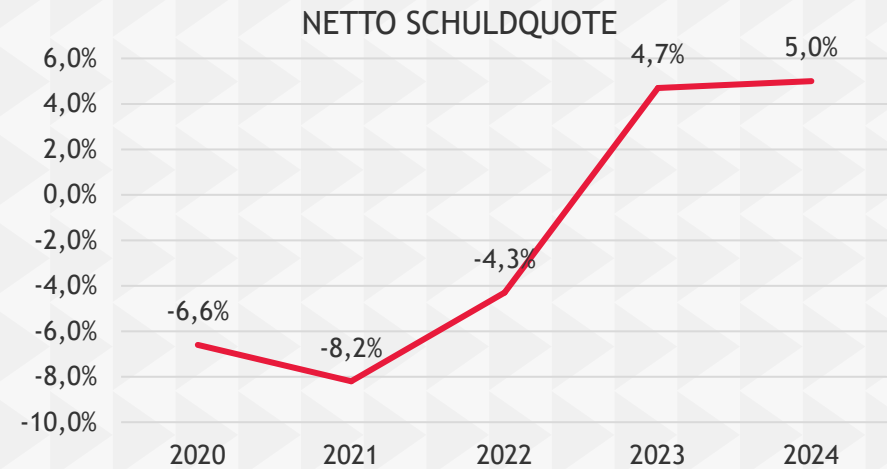
De netto schuldquote bedraagt 5.0%. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en de hoogte van de investeringen uit het nabije verleden.

Volgens het gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK 2020) wordt deze netto-schuldquote als minst risicovol gezien.

Structurele exploitatieruimte

Voor de structurele exploitatieruimte geldt een percentage van -0,2%. Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de gemeenschappelijke regeling heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Volgens het gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK 2020) wordt deze structurele exploitatieruimte als minst risicovol gezien.

3.3 Ons beeld van uw financiële positie

Inleiding

Een sterk versnipperd landschap, gedeelde onzekerheid. Dat is de titel van ons benchmarkonderzoek gemeenten dat wij in januari 2025 hebben uitgebracht over de financiële positie van gemeenten. Wij concluderen hierin dat de meeste gemeenten over 2023 een positief resultaat hadden (per saldo € 1,7 miljard) terwijl voor de komende vijf jaren grote tekorten worden verwacht (over vijf jaar totaal voor alle gemeenten € 3,9 miljard). Dit is voornamelijk het gevolg van de gewijzigde financieringssysteem vanuit het Rijk, wat leidt tot een zogenoemd ravijn. Omdat Ergon wordt gefinancierd vanuit de deelnemende gemeenten zien we dit ook bij Ergon terug. Volgens de begroting 2025 wordt tot en met 2028 cumulatief een sluitende begroting gerealiseerd. In de grafieken hiernaast zijn de ontwikkelingen in de begrote rijksbijdrage, bruto omzet en lasten per jaar inzichtelijk gemaakt en in onderstaande paragraaf zijn de plannen van Ergon beschreven.

Meerjarenbegroting

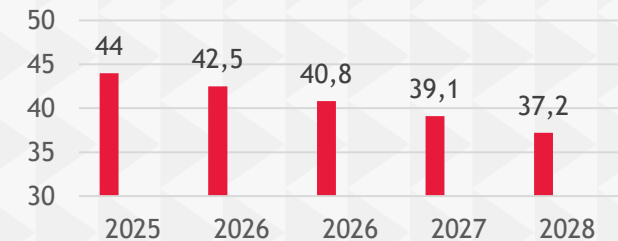
De meerjarenbegroting over de aankomende vijf jaar is sluitend. Wel heeft de verwachte terugloop in WSW-middelen een significante invloed op de financiering van Ergon. Deze terugval heeft u gecompenseerd met de volgende posten:

- ▶ Toename inzake de gemeentelijke bijdrage;
- ▶ Toename inzake de loonkostensuppleties voor de participatiewet; en
- ▶ Een stijging in de bruto-omzet die de toename van de salariskosten en indirecte kosten compenseert.

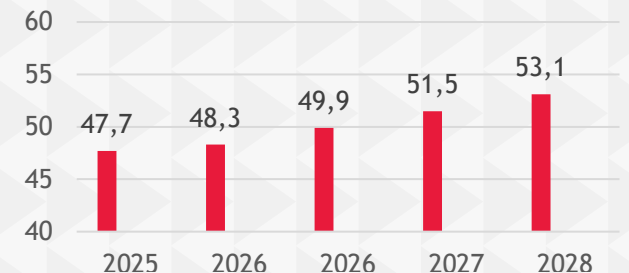
Advies

Wij adviseren het algemeen bestuur de dialoog met het dagelijks bestuur te voeren of deze maatregelen realistisch zijn en of deze de verwachte terugval in rijksbijdrage in voldoende mate kunnen opvangen.

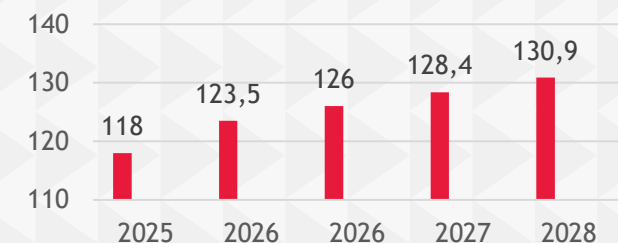
BEGROTE RIJKSBIJDRAGE
(IN MILJOENEN €)

BEGROTE BRUTO-OPBRENGST
(IN MILJOENEN €)

BEGROTE LASTEN
(IN MILJOENEN €)

4. Belangrijkste bevindingen

4.1 Bevindingen jaarrekeningcontrole

4.2 Rechtmatigheidsverantwoording

4.3 Data-analyse

4.4 BBV en WNT

4.5 Belangrijke schattingsposten

4.1 Bevindingen jaarrekeningcontrole

Wasserij

In 2023 heeft Ergon een vernieuwde waterrij in gebruik genomen. Na ingebruikname heeft Ergon te kampen gehad met aanloopverliezen en opstartproblemen. De waterrij is een zogenaamd actief met een economische functie, waarbij de bestuurlijke intentie is om bewust een positieve bijdrage te realiseren aan de doelstellingen van Ergon in het kader van het creëren en financieren van beschutte/interne werkplekken. Gebleken is dat de beoogde bijdrage voor boekjaar 2024 niet is gerealiseerd.

Ergon heeft een nadere analyse gemaakt van de huidige exploitatie van de waterrij en de knelpunten in de exploitatie. In een position paper heeft u een standpunt ingenomen over de waardering van de waterrij. U heeft aangegeven dat er geen sprake is van duurzame waardeverminderingen. Wij kunnen ons hierin vinden en adviseren u naast de voorgenomen acties, het position paper regelmatig te actualiseren.

Onderhanden werk

Ergon heeft in 2024 voor een van de deelnemende gemeentes werkzaamheden uitgevoerd welke buiten de scope van het bestek voor 2024 vallen (omvang € 309.000). Deze werkzaamheden zijn in rekening gebracht bij de gemeente, maar tegelijkertijd verantwoord als vooruit gefactureerde werkzaamheden. U heeft aangegeven dat zonder expliciet akkoord van de opdrachtgever deze opbrengsten als onzeker zijn aangemerkt. Voor de jaarrekening 2024 houdt dit in dat deze post niet als opbrengsten is verantwoord, terwijl de werkzaamheden wel zijn uitgevoerd in 2024.

Wij bevelen aan om voorafgaand schriftelijke toestemming te verkrijgen voor het uitvoeren van werkzaamheden die buiten de scope van het bestek vallen. Het risico op oninbare vorderingen neemt hierdoor af.

Omdat dit werkzaamheden zijn voor één van de in Ergon deelnemende gemeentes, merken wij deze inschatting aan als erg conservatief.

Ondanks dat de procedure van voorafgaande schriftelijke toestemming niet is doorlopen, is het zeer onwaarschijnlijk dat de werkzaamheden niet betaald zullen worden. We hebben deze post dan ook als een ongecorrigeerd controleverschil opgenomen in het accountantsverslag. We verwijzen hiervoor naar paragraaf 2.2.

Bestemmingsreserves

Ergon heeft in de jaarrekening 2024 de volgende bestemmingsreserves verantwoord: wagenpark, herstructurering, innovatie en ontwikkeling, vitaliteit en strategische huisvesting. Bij de controle van de onttrekkingen aan de bestemmingsreserves in 2024, hebben wij niet kunnen vaststellen of de reden voor de onttrekking in overeenstemming is met het specifieke doel van de bestemmingsreserve zoals vastgelegd in het instellingsbesluit.

De oorzaak hiervoor betreft in het verleden mogelijk te beperkte of onvolledig geformuleerde instellingsbesluiten. Daarmee concluderen wij de onttrekkingen aan de bestemmingsreserves in 2024 voor een bedrag van € 362.000 als niet getrouw zijn verantwoord in de jaarrekening. U heeft deze onttrekkingen als een begrotingsonrechtmatigheid verantwoord in de rechtmatigheidsverantwoording.

Wij adviseren de bestemmingsreserves in 2025 te herijken en nieuwe instellingsbesluiten op te stellen waarin de afspraken over het bestemmingsdoel, de toevoegingen en onttrekkingen helder zijn geformuleerd.

WTL/LIV

Ergon ontvangt WTL/LIV voor haar medewerkers in de doelgroep. Na opstellen van de jaarrekeningen, gedurende de afronding van de jaarrekeningcontrole, ontvangt Ergon de definitieve berekeningen en beschikkingen voor de WTL/LIV waar Ergon en Stichting WGA recht op hebben. Op basis van de ontvangen beschikkingen is de verantwoorde WTL/LIV circa € 137.000 te hoog verantwoord in 2024 in de jaarrekening van Ergon en de Stichting WGA. We verwijzen hiervoor verder naar paragraaf 2.2.

4.2 Rechtmatigheidsverantwoording

1/4

Status wijziging wet- en regelgeving

Het wetgevingstraject rondom de rechtmatigheidsverantwoording is voor de gemeenschappelijke regeling nog niet afgerond. De gedelegeerde regelgeving die relevant zijn voor het opstellen van de jaarrekening (BBV) en voor de uitvoering van de accountantscontrole 2024 en oordeelsvorming in de controleverklaring (BADO) zijn op het moment van schrijven van dit accountantsverslag voor advisering voorgelegd aan de Raad van State. Totdat deze aanpassingen rond zijn dient de uitwerking uit NBA Alert 48 2.1 gevolgd te worden. Aan de hand van te onderkennen scenario's / omstandigheden zijn in NBA Alert 48 2.1 aanwijzingen opgenomen voor de uitvoering van de accountantscontrole van de jaarrekening en de oordeelsvorming in de controleverklaring.

In oktober 2024 is de kadernota rechtmatigheid geactualiseerd. De actualisatie leidt voor Ergon beperkt tot wijzigingen ten opzichte van vorig jaar. De belangrijkste wijziging betreft een tekstuele aanpassing in de modelverordening ten aanzien van de geconstateerde bevindingen, specifiek in relatie tot de omvang van niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten, lasten en balansmutaties en welk deel acceptabel is op basis van de vastgestelde afspraken.

Strekking van de rechtmatigheidsverantwoording van Ergon

Het algemeen bestuur van Ergon heeft de verantwoordingsgrens bepaald op 1% van de totale lasten inclusief de dotaties aan de reserves en de verantwoordingsgrens is daarmee bepaald op € 1.189.202. Blijkens de rechtmatigheidsverantwoording stelt het dagelijks bestuur van Ergon vast dat de omvang van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 4.403.000 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde verantwoordingsgrens van € 1.189.202. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het dagelijks bestuur van Ergon overigens een bedrag van € 3.568.000 acceptabel op basis van door het algemeen bestuur vastgestelde afspraken. De door het dagelijks bestuur gerapporteerde afwijkingen kunnen als volgt worden samengevat:

BEVINDINGEN IN HET KADER VAN RECHTMATIGHEID (x €1.000)				
Onrechtmatigheden	Acceptabel (in €)	Niet-acceptabel (in €)	Totaal afwijkingen (in €)	Onduidelijkheden (in €)
Voorwaardencriterium	0	835	835	0
Begrotingscriterium	3.568	0	3.568	0
Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium	0	0	0	0
TOTAAL	3.568	835	4.403	0
Verantwoordingsgrens (1%)	1.189			
Rapportagegrens	100			

4.2 Rechtmatigheidsverantwoording

2/4

Onze bevindingen bij de rechtmatigheidsverantwoording en paragraaf bedrijfsvoering van de Ergon

Het is onze rol om de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening 2024 van Ergon te controleren. Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording in uw jaarrekening een getrouw beeld geeft. Onze controle richt zich op het bepalen of de opsomming van de onrechtmatigheden door het dagelijks bestuur toereikend is onderbouwd. De rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening richt zich op een drietal criteria die wij hieronder nader hebben toegelicht. Hierbij stellen wij vast of de rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld in overeenstemming met de afspraken die gemaakt zijn tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Deze afspraken zijn vastgelegd in het normenkader van Ergon, dat de dato 12 december 2024 door het algemeen bestuur is vastgesteld, en de financiële verordening.

Bij de uitvoering van onze werkzaamheden hebben wij vastgesteld dat de organisatie toereikende werkzaamheden heeft uitgevoerd om de opsomming van de onrechtmatigheden in de rechtmatigheidsverantwoording te onderbouwen.

De paragraaf bedrijfsvoering is onderdeel van het jaarverslag. Wij hebben deze paragraaf gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of deze paragraaf materiële afwijkingen bevat. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Op grond van onze werkzaamheden zijn wij van mening dat de paragraaf bedrijfsvoering verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat.

Ergon heeft in de paragraaf bedrijfsvoering acties geformuleerd om rechtmatigheidsfouten in de toekomst te voorkomen. Op basis van ons inzicht in het proces en interne beheersingsmaatregelen zijn de vervolgacties passend om dergelijke rechtmatigheidsfouten in de toekomst te voorkomen.

Ergon heeft gerapporteerd over de naleving van niet-financiële onrechtmatigheid in het kader van de wet Fido. Deze normen worden wel door de gemeenschappelijke regeling nageleefd.

4.2 Rechtmatigheidsverantwoording

3/4

Voorwaardencriterium

Het dagelijks bestuur toetst bij de uitvoering van haar controlewerkzaamheden of bij de uitvoering van financiële beheershandelingen binnen de geldende wet- en regelgeving is gehandeld. De relevante wet- en regelgeving is tussen het dagelijks bestuur en de algemeen bestuur afgestemd door middel van het normenkader. Het voorwaardencriterium is met name relevant bij het proces van de aanbestedingen. Indien is vast komen te staan dat de gemeenschappelijke regeling niet aan het voorwaardencriterium heeft voldaan is sprake van een onrechtmatigheid.

Europese aanbestedingen

In het kader van de rechtmatigheidsverantwoording 2024 heeft het dagelijks bestuur de juiste toepassing van de Europese aanbestedingsrichtlijnen gecontroleerd aan de hand van een zogenaamde spend-analyse. In onze managementletter hebben wij gerapporteerd over de interne beheersing ten aanzien van de EU-aanbestedingsregels. Wij vinden het proces hieromtrent van een dergelijk niveau dat wij hier gedurende onze controle gedeeltelijk op hebben gesteund.

Over 2024 blijkt uit de spend-analyse een totaal aan onrechtmatigheden van € 835.000. Deze afwijking is als volgt opgebouwd:

(x €1.000)	BEDRAG
Afwijkingen vanuit 2023 die doorlopen in 2024	0
Nieuwe afwijkingen met ingang van 2024	835
TOTAAL	835

Wezenlijke wijzigingen

Gedurende de looptijd van een overeenkomst - dus na gunning - kan de inhoud van een opdracht wijzigen. Aanbestedingsrechtelijk geldt het uitgangspunt dat wijzigingen in zeer beperkte mate toelaatbaar zijn. Het risico kan niet worden uitgesloten dat andere inschrijvers geïnteresseerd waren geweest in de uitvoering van de gewijzigde opdracht en een andere inschrijving hadden ingediend. Het uitgangspunt is dat in geval van een wijziging de opdracht opnieuw aanbesteed moet worden. De werkelijke uitgaven uit hoofde van de betreffende contracten zijn hoger dan wat initieel overeengekomen was. Daarom wordt dit ook aangemerkt als onrechtmatigheid. Wij adviseren in het inkoopproces (bijvoorbeeld bij de uitvoering van periodieke spend-analyses) specifiek aandacht te hebben voor potentiële wezenlijke wijzigingen, waardoor deze eerder opgemerkt worden en hier tijdig actie op ondernomen kan worden.

Daarnaast willen wij u erop wijzen dat de gerealiseerde kosten voor diverse opdrachten die niet Europees zijn aanbesteed in de komende jaren mogelijk wel de drempel voor Europese aanbesteding kunnen overschrijden. Dit onderstreept het belang van periodieke monitoring van de gerealiseerde uitgaven per contract, alsmede het tussentijds actualiseren van de verwachte resterende bestedingen op de respectievelijke contracten.

Registratie

Dossiervorming en registratie ten aanzien van afgeronde aanbestedingen blijft een aandachtspunt. De documentatie was uiteindelijk aanwezig, maar was niet altijd gestructureerd opgeslagen. Ook ontbreekt op dit moment een contractenregister waarmee inzichtelijk is welke lopende contracten de Gemeenschappelijke Regeling heeft en wat de looptijden daarvan zijn. Een dergelijk register zou helpen om het inkoop- en aanbestedingsproces beter onder controle te krijgen.

4.2 Rechtmatigheidsverantwoording

4/4

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium richt zich op het budgetrecht van het algemeen bestuur. Overschrijdingen van de lasten en overschrijdingen van investeringsbudgetten (kredieten) zijn op basis van de Gemeentewet onrechtmatig.

Het totaal van de begrotingsonrechtmatigheden van Ergon heeft de verantwoordingsgrens overschreden en het dagelijks bestuur heeft het totaal van de begrotingsonrechtmatigheden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording voor een bedrag van € 3.568.000. De begrotingsonrechtmatigheden zijn op basis van de afspraken tussen het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur in de financiële verordening als acceptabel aangemerkt.

Overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten en investeringsbudgetten (kredieten) zijn op zichzelf niet onrechtmatig. Deze zijn echter wel onrechtmatig als deze niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het algemeen bestuur zijn gemeld. Het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur hebben door middel van de financiële verordening afspraken gemaakt over wanneer overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten en investeringsbudgetten (kredieten) in een begrotingswijziging aan het algemeen bestuur voorgelegd moeten worden. Het dagelijks bestuur van Ergon heeft de overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten en investeringsbudgetten (kredieten) tijdig voorgelegd aan het algemeen bestuur in dat hiervan wordt kennisgenomen in de jaarrekening conform de financiële verordening. Derhalve is er in dit kader geen sprake van begrotingsonrechtmatigheden.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Als laatste dient het dagelijks bestuur een uitspraak te doen over de naleving van bepalingen die in wet- en regelgeving zijn opgenomen met betrekking tot misbruik en oneigenlijk gebruik. Hiervoor stelt het dagelijks bestuur vast welke verplichte handhaving noodzakelijk is en welke maatregelen binnen de gemeenschappelijke regeling genomen zijn om dit te kunnen uitvoeren. Tevens stelt het dagelijks bestuur vast of de getroffen maatregelen werken. Indien geconstateerd wordt dat beleid niet bestaat of niet wordt nageleefd dan wordt dit toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

In 2024 is er geen sprake geweest van misbruik en oneigenlijk gebruik.

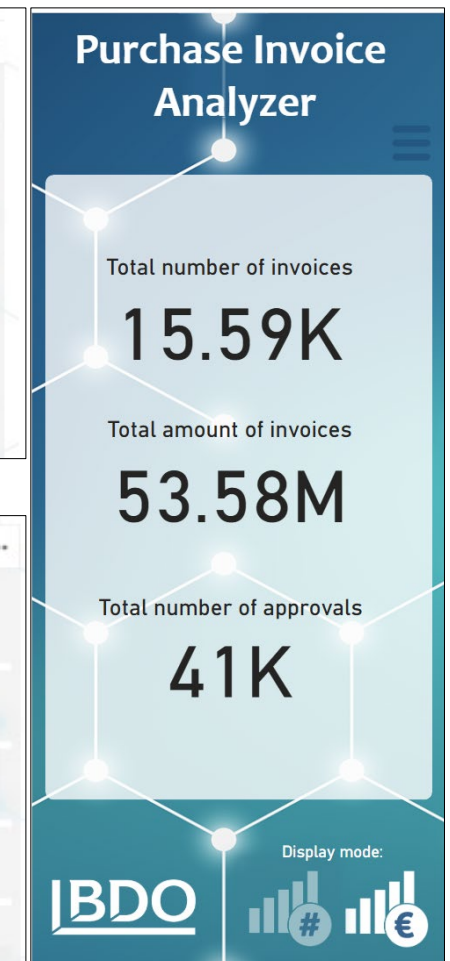
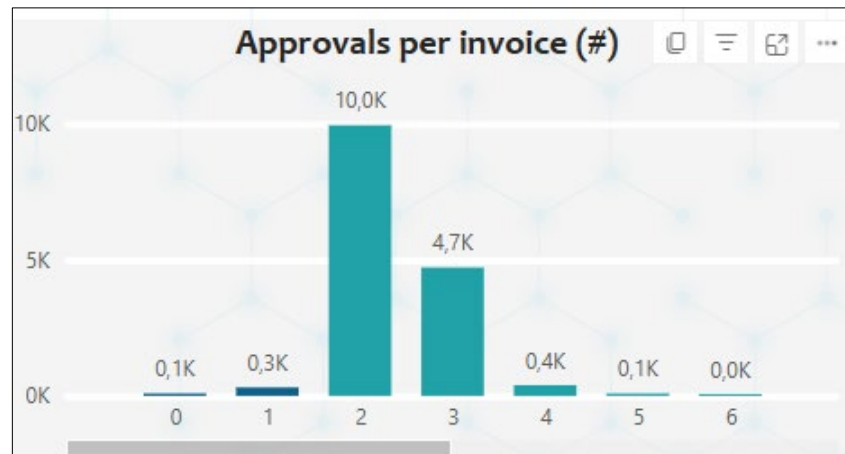
4.3 Data-analyse

1/2 - Autorisatie inkoopfacturen

Registratie van financiële data alsmede de interne beheersingsmaatregelen daarop vinden digitaal plaats. De digitale inkoopflow geeft informatie over de controle en autorisatie van inkoopfacturen, die hebben geleid tot het boeken van kosten alsmede betalingen. De uitkomsten van onze analyse is hiernaast schematisch weergegeven.

Voor circa 400 inkoopfacturen geldt dat deze – op basis van eerste waarneming – niet door twee medewerkers zijn geautoriseerd. Deze populatie bestaat uit € 18,3 miljoen aan lasten. Indien deze populatie nader wordt geanalyseerd, blijkt deze voor € 16,3 miljoen te bestaan uit opdrachten Loonheffing en BTW, waarvoor om administratief-technische redenen een factuur wordt aangemaakt in Afas, terwijl dat geen inkoopfacturen betreffen die autorisatie behoeven. Tevens bestaat de populatie uit enkele grote facturen die nog niet geautoriseerd en nog niet betaald zijn. De resterende populatie van circa 350 facturen met een totale waarde van circa € 0,3 miljoen is niet nader onderzocht door BDO in het kader van de jaarrekeningcontrole.

Wij hebben begrepen dat gedurende 2024 het controle- en autorisatieproces is aangescherpt om de gewenste functiescheiding te waarborgen. Daarnaast zou u dergelijke analyses van de inkoopstroom zelf uit kunnen voeren om aantoonbaar in control te zijn op dit punt. Op basis van de uitgevoerde data-analyse op de inkoopfacturen bevestigen wij onze initiële inschatting van een normaal (laag) risico op de inkooporganisatie en zijn er geen aanvullende bevindingen te rapporteren.

4.3 Data-analyse

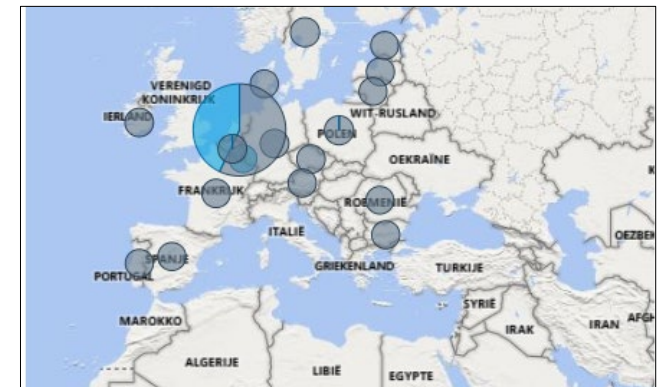
2/2 - Banktransacties

Ten aanzien van de betalingsorganisatie hebben wij met behulp van data-analyse mogelijke risicovolle betalingen in kaart gebracht. Onder risicovolle betalingen vallen bijvoorbeeld betalingen naar buitenlanden met een hoger corruptierisico, of betalingen aan een crediteur met meerdere rekeningnummers. Wij hebben data-analyse uitgevoerd om na te gaan of er indicaties bestaan voor mogelijk frauduleuze uitgaande betalingen. De uitkomsten zijn hiernaast schematisch weergegeven/

Uit de analyse van de banktransacties blijkt dat:

- ▶ Ontvangen bedragen afkomstig zijn uit Europese landen, waarbij de ontvangsten afkomstig zijn uit 19 verschillende landen. De ontvangsten uit niet-West Europese landen zijn niet significant in omvang en verklaarbaar uit de normale bedrijfsvoering.
- ▶ Uitgaande betalingen (buiten de batchbetalingen) zijn voornamelijk gedaan naar wederpartijen in Nederland. De betalingen buiten West-Europese landen zijn niet significant in omvang en verklaarbaar uit normale bedrijfsvoering.
- ▶ Geen uitgaande betalingen op een weekenddag zijn gedaan.
- ▶ Een zeer beperkt aantal crediteuren heeft meerdere IBAN-nummers en enkele crediteuren hebben hetzelfde IBAN-nummer. Deze dubbelingen zijn op één na allen verklaarbaar uit reguliere wijzigingen en vormen geen indicatie voor een verhoogd risico. De gevonden uitzondering wordt beschreven op pagina 11.

Op basis van de uitgevoerde data-analyse op de banktransacties bevestigen wij onze initiële inschatting van een normaal (laag) risico op de betaalorganisatie en is geen indicatie voor een verhoogd risico aanwezig.

Geen transacties
in het weekend

3 verschillende
crediteuren met
hetzelfde IBAN

Geen transacties
met landen met
een verhoogd
corruptierisico

2 crediteuren
hebben meerdere
IBAN

4.4 BBV en WNT

1/2

Bevindingen ten aanzien van naleving van de wettelijke verslaggevingsregels (BBV)

Wij hebben vastgesteld dat Ergon de wettelijke verslagleggingsregels (BBV) heeft nageleefd.

Observaties informatiewaarde jaarverslag

Wij hebben vastgesteld, op grond van de verkregen informatie in onze controle, dat de jaarrekening en het jaarverslag verenigbaar zijn en voldoen aan de eisen in de BBV voor de vorm en inhoud van het jaarverslag.

De kwaliteit en informatiewaarde van uw jaarverslag is verbeterd, wel hebben wij een aantal waarnemingen.

Het jaarverslag biedt veel informatie over de realisatie ten opzichte van de uitgangspunten van het beleid. In de basis is de kwaliteit van het jaarverslag voldoende. Onderstaand hebben wij een aantal observaties:

- ▶ In het jaarverslag is een samenvattend overzicht opgenomen per programma met de realisatie. Daarnaast worden er tabellen gepresenteerd met de inhoudelijke en financiële realisatie van activiteiten. Dit geeft op een gestructureerde wijze een goed beeld van de realisatie. Gericht kan de lezer dan meer de diepte in voor een nadere toelichting. Hierin zijn mooie stappen gezet.
- ▶ De analyse van de financiële verschillen tussen de begroting en de realisatie per programma is voornamelijk uitgevoerd na de mutaties reserve. Hierdoor ligt er weinig focus op waarom een deel van de geplande activiteiten niet in lijn met de begroting is gerealiseerd. Wij adviseren in de financiële analyse onderscheid te maken tussen het resultaat voor mutatie in reserves en een toelichting op de reservemutaties.

- ▶ De paragraaf verbonden partijen geeft beperkt inzicht in de risico's. Hierbij rest de vraag wat de belangrijkste risico's zijn, zowel financieel als inhoudelijk. Nu is er met name ingegaan op achtergrond en belangen, maar blijft de beschrijving en de impact van de risico's beperkt.

De paragraaf 'Bedrijfsvoering' geeft onvoldoende inzicht in frauderisico's en -gevallen

Wij hebben aandacht besteed aan de toelichtingen die Ergon heeft opgenomen in de paragraaf 'Bedrijfsvoering'. In de toelichting wordt middels de passage over het m&to beleid inzake fraude zowel de risico's als de beheersmaatregelen genoemd en of er sprake is geweest van fraude. Het overzicht is voor nu beknopt en er wordt aan geen enkel frauderisico aandacht gegeven. We bevelen aan om de passage in de toekomst uit te breiden.

De paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' geeft voldoende inzicht in het vermogen om risico's uit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen

Ergon heeft in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' een beschrijving van de risico's en de totstandkoming en omvang van het weerstandsvermogen opgenomen. Een herevaluatie van het weerstandsvermogen staat op de bestuurlijke agenda en zal in 2025 opvolging krijgen. Wij achten de toelichting voldoende.

4.4 BBV en WNT

2/2

Naleving van de (publicatieverplichtingen) WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing. Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechte in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen. Voor de gemeenschappelijke regeling geldt dat de algemeen directeur als topfunctionaris wordt aangemerkt. Voor de stichtingen wordt gekeken naar de degenen die verantwoordelijk zijn voor het bestuur van de organisatie, in de praktijk de leden van het dagelijks bestuur van Ergon. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2024 niet meer bedragen dan € 233.000 per jaar.

De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling. Overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris terugbetaald moet worden aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is BDO als accountant wettelijk verplicht om bij het ministerie melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien u geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2024 van Ergon en de stichtingen niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2024 van Ergon en de stichtingen voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Zonder afbreuk te doen aan deze bevindingen, merken we op dat de inschrijving van de leden van het dagelijks bestuur van Ergon als bestuurder van de stichtingen nog geformaliseerd dient te worden bij de Kamer van Koophandel. We adviseren u hiervoor zorg te dragen.

4.5 Belangrijke schattingsposten

1/2

Inherent aan het opmaken van een jaarrekening, is dat het dagelijks bestuur schattingen moet maken. Bepaalde schattingen kennen een (additionele) schattingsonzekerheid en zijn van bijzonder belang door hun invloed op de jaarrekening en doordat zij een hoge mate van schattingsonzekerheid vertonen. Een goed inzicht in de jaarrekening vereist kennis van deze posten. Als onderdeel van de controle hebben wij de oordeelsvormingen en besluiten van het dagelijks bestuur bij het maken van de schattingen beoordeeld op indicaties voor mogelijke tendentie bij het dagelijks bestuur.

In het hierna opgenomen overzicht hebben wij van de jaarrekeningposten waaraan een belangrijke schatting ten grondslag ligt weergegeven of wij de schatting als conservatief, neutraal of optimistisch hebben aangemerkt.

POST IN DE JAARREKENING	BEDRAG (x € 1.000)	BEOORDELING HUIDIG BOEKJAAR	BEOORDELING VORIG BOEKJAAR	TOELICHTING SCHATTING
Materiële vaste activa	1.815	☹️	☹️	De afschrijvingen van de materiële activa is gebaseerd op de door het bestuur vastgestelde financiële verordening. Indien van toepassing zijn de afschrijvingstermijnen gelijkgesteld op de looptijd van de financiering. De schattingen merken we aan als neutraal.
Onderhanden werk	853	☹️	☹️	Het onderhanden werk wordt ingeschat op basis van de gefactureerde bedragen en de voortgang van de uitgevoerde werkzaamheden. De schattingen merken we in beginsel aan als neutraal. In 2024 is een post vooruit gefactureerde opbrengsten opgenomen, welke zoals toegelicht op pagina 21 van dit accountantsverslag als conservatief wordt aangemerkt.
Voorziening personeel	1.207	☹️	☹️	Voorziening ter dekking van bovenwettelijk verlof dat geen gelijke omvang kent en/of bestaat uit overmatig verlofsaldi of spaarsaldi. De uitgangspunten voor het bepalen van de voorziening liggen in lijn met voorgaand jaar. Wij achten de uitgangspunten neutraal.

4.5 Belangrijke schattingsposten

2/2

Voorziening voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen

In januari 2023 heeft de commissie BBV een uiting gedaan rondom het vraagstuk 'vormen voorziening voor verlofsparen'. Voor het wettelijke verlof saldo per 31 december wordt geen voorziening getroffen. Doordat dit verlof binnen 2 jaar moet worden opgenomen zal dit saldo niet bovenmatig zijn en geen spaarsaldo betreffen. Hier is sprake van een verplichting van gelijke omvang. Voor het spaarverlof zoals dit vanaf 2022 van toepassing is moet voor de verplichting een voorziening worden opgenomen omdat hier sprake is van een spaarsaldo dat in de tijd, naar verwachting, niet van gelijke omvang zal zijn wat betreft toevoegingen en opnamen van spaarverlof. In de opbouwjaren zal naar verwachting vooral sprake zijn van toevoegingen en groei van de omvang van het spaarsaldo.

Voor het bovenwettelijke verlof waarvan aangetoond kan worden dat dit een gelijke omvang kent en voor zover dat niet het karakter heeft van overmatige verlofsaldi of spaarsaldi mag geen voorziening worden opgenomen. Voor het bovenwettelijke verlof dat géén gelijke omvang kent en/of bestaat uit overmatige verlofsaldi of spaarsaldi moet een voorziening worden opgenomen. Bij de analyse van de bovenwettelijke verlof verplichting en of er sprake is van wel of geen gelijke omvang van deze verplichting is het belangrijk het risico van het omzetten naar spaarverlof te betrekken. In uw jaarrekening 2024 is een voorziening ad € 1.207.000 opgenomen voor het spaarverlof. Wij hebben het door het dagelijks bestuur en het management toegepaste proces met betrekking tot deze verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hierbij geen tekortkomingen geconstateerd.

Een andere kijk
op waarde

